

**ՏՆԱՅԻՆ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (IHSS)
ՍՏԱՑՈՂԻ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ԴԱԴԱՐԵՑՆԵԼ ՍԵՌԱԿԱՆ
ՈՏՆԱԳՈՒԹՅՈՒՆՆ ԱՇԽԱՏԱՎԱՅՐՈՒՄ**

Որպես IHSS-ի գործատու՝ աշխատավայրի անվտանգության ապահովումը ձեր պարտականությունն է: Ձեր ինամքի մատակարարը/աշխատողը կարող է դատի տալ ձեզ, եթե թույլ տաք, որ աշխատավայրում տեղի ունենա սեռական ոտնձգության դեպք:

ԻՆՉ Է ՍԵՌԱԿԱՆ ՈՏՆԱԳՈՒԹՅՈՒՆԸ

Գոյություն ունի սեռական ոտնձգության երկու տեսակ.

“Quid pro quo” (լատիներեն «ծառայություն ծառայության դիմաց»)՝ սեռական ոտնձգությունն այն է, երբ մեկը փորձում է ստիպել աշխատողին համակերպվել կամ տեղի տալ սեռական հետապնդումներին կամ սեռական վարքի դրսևորման այլ ձևերին աշխատանքը ստանալու կամ պահելու, կամ ցանկացած այլ աշխատանքային առավելություն ձեռք բերելու համար:

«Թշնամական աշխատանքային միջավայր» տիպի սեռական ոտնձգությանը հանդիպում ենք այն դեպքում, երբ անցանկալի սեռական բնույթի արտահայտությունները կամ վարքագիծը խանգարում են աշխատողի աշխատանքին կամ ստեղծում են շատ անհարմար, անբարյացակամ կամ անհանգստություն պատճառող աշխատանքային միջավայր: Աշխատողը կարող է ենթարկվել սեռական ոտնձգությունների անգամ այն պարագայում, եթե կոպիտ և անցանկալի վարքն անմիջականորեն հենց նրան ուղղված չի եղել:

Սեռական ոտնձգությունն ներկայացնող վարքագիծը ներառում է ներքոնշյալը, սակայն չի սահմանափակվում դրանով.

- անցանկալի սեռական ուշադրություն,
- սեռական ծառայությունների դիմաց շահի խոստումներ,
- անձի հետ հաշվեհարդար տեսնելու սպառնալիքներ այն բանից հետո, երբ նա բացասաբար է պատասխանել սեռական ուշադրությանը,
- ակնդետ հայացքով նայելը, ինչը մարդուն անհարմարություն է պատճառում, մարմնով սեռական շարժումներ անելը կամ այնպիսի առարկաներ, նկարներ, կոմիքսներ կամ պաստառներ ցուցադրելը, որոնք մարդուն ստիպում են մտածել սեքսի մասին,
- սեռական բնույթի վիրավորանքներ կամ կոպիտ արտահայտություններ անելը,
- վիրավորական անունով դիմելը, վարկաբեկելը կամ սեքսի մասին կատակներ անելը,
- մարդուն անհարմարություն պատճառող սեռական բնույթի բառեր, արտահայտություններ, ուղերձներ կամ հրավերներ անելը,

- անցանկալի ֆիզիկական շփումը բռնաբարությունը, կամ
- անձի տեղաշարժն արգելելը կամ խոչընդոտելը:

Ոտնձգությունը պարտադիր չէ, որ լինի սեռական բնույթի, և կարող է ներառել նաև կոպիտ ու վիրավորական արտահայտություններ անձի սեռի կամ սեռական պատկանելության մասին: Օրինակ, անօրինական է ոտնձգություն կատարել կնոջ հանդեպ՝ կանանց մասին ընդհանրապես կոպիտ արտահայտություններ կատարելով:

Ե՛վ զոհը, և՛ ոտնձգություն կատարողը կարող են լինել թե՛ կին, թե՛ տղամարդ, ինչպես նաև և՛ զոհը, և՛ ոտնձգություն կատարողը կարող են լինել միևնույն սեռի/ սեռական պատկանելության:

ԻՆՊԵՍ ԿԱՐՈՂ ԵՄ ԵՍ ԽՈՒՍԱՓԵԼ ԱՃԽԱՏԱՎԱՅՐՈՒՄ ՍԵՌԱԿԱՆ ՈՏՆՁԳՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՑ:

Որպես IHSS-ի գործատու՝ դուք պետք է անեք ձեր հնարավորության սահմաններում ամեն ինչ, որպեսզի զերծ պահեք աշխատավայրը (ձեր տունը) սեռական ոտնձգություններից: Ահա մի քանի խորհուրդ, որ կարող եք կիրառել հավաստիացնելու համար, որ ձեր տանը ո՛չ դուք, ո՛չ էլ մեկ ուրիշը սեռական ոտնձգություն չի դրսևորում ձեր խնամքի մատակարարի/աշխատողի նկատմամբ:

Դիտե՛ք

- Չգուշացեք սեռական ոտնձգություն պարունակող վարքագծի դրսևորումներից կամ միջադեպերից և ձեռնպահ մնացեք դրանցից:
- Չգայուն եղեք այն անձանց հանդեպ, ովքեր կարող են վիրավորվել այլոց վերբալ ու ոչ վերբալ վարքից:
- Աչալուրջ եղեք սեռական ոտնձգության այնպիսի դրսևորումների հանդեպ, որոնք հեշտությամբ նկատելի չեն, ինչպիսիք, օրինակ, ակնդետ հայացքով նայելն է կամ անհարկի դիպչելը, և
- Ուշադիր եղեք, թե տանը մյուսներն ինչպես են վարվում/իրենց պահում, և մի արեք այնպիսի բան, որ կարող է բացասական ազդեցություն ունենալ այլոց հետ շփման վրա:

Ուսումնասիրե՛ք

- Ուշադիր եղեք այլոց արձագանքի հանդեպ, որպեսզի հնարավոր լինի խուսափել պատահաբար այնպիսի բան անելուց, որ կարող է նրանց անհանգստություն պատճառել:
- Մեքենաբար մի՛ մտածեք, թե որևէ մեկին դուր կգա կամ նա կցանկանա լսել սեռական բնույթի կատակներ կամ նկատողություններ իր արտաքինի մասին:
- Մեքենաբար մի՛ մտածեք, թե որևէ մեկին դուր կգա կամ կուզենա, որ իրեն դիպչեն, ակնդետ նայեն, սիրախաղ անեն, ժամադրության հրավիրեն կամ սեռական բնույթի ծառայություններ առաջարկեն:

- Հարցրեք ինքներդ ձեզ, թե արդյոք այն, ինչ ասում կամ անում եք, չի կարող բացասական ազդեցություն ունենալ ուրիշ մարդկանց զգացմունքների վրա:
- Ուսումնասիրեք ձեր վարքը, մարմնի լեզուն և արտահայտությունները: Հարցրեք ինքներդ ձեզ. «Հնարավո՞ր է, արդյոք, որ ես իմ շփման եղանակով անգիտակցաբար խրախուսում եմ սեռական ցանկություններ կամ գրույցներ»:
- Թեթև մի՛ տարեք սեռական ոտնձգության դրսևորումները: Եթե մտածում եք, որ որևէ անհատի կամ խմբի կողմից ձեր խնամքի մատակարարի/աշխատողի հանդեպ սեռական ոտնձգություններ են կատարվում, մի՛ ընդունեք դա իբրև կատակ: Մի խրախուսեք ոտնձգություն կատարողին՝ նրա կատակների վրա ժպտալով կամ ծիծաղելով: Հասկացրեք ոտնձգություն կատարողին, որ նրա վարքագիծն անընդունելի է: Եթե նմանատիպ վարքը շարունակական լինի, ապահովեք, որ ոտնձգություն կատարողը չգտնվի աշխատավայրում (տանը), երբ խնամքի մատակարարը/աշխատողը ներկա է:

Ի՞ՆՉ ԱՆԵԼ, ԵԹԵ ՍԵՌԱԿԱՆ ՈՏՆՁԳՈՒԹՅՈՒՆԸ ՏԵՂԻ Է ՈՒՆԵՆՈՒՄ ԱՇԽԱՏԱՎԱՅՐՈՒՄ (ԻՄ ՏԱՆԸ):

Լուծում գտե՛ք

- Փոխեք ձեր վարքը կամ ասացեք ոտնձգություն կատարողին, որ նրա վարքը անհանգստություն է պատճառում և դարձնում է աշխատավայրը անախորժ:
- Որոշեք ձեր վարքագիծը և ասացեք ձեր նկատմամբ ոտնձգություն գործադրողին, թե վարքի որ դրսևորումն է (ժեստեր, ֆիզիկական կամ վերբալ) ձեզ անհանգստություն պատճառում:
- Անհապաղ դադարեցրեք սեռական ոտնձգությունները: Որպես IHSS-ի գործատու՝ աշխատավայրի անվտանգության ապահովումը ձեր պարտականությունն է:
- Ձեր խնամքի մատակարարը/աշխատողը կարող է դատի տալ ձեզ, եթե թույլ տաք, որ աշխատավայրում տեղի ունենա սեռական ոտնձգության դեպք:
- Ձեր՝ որպես գործատուի, մեկ այլ անձի կամ խմբի կողմից շարունակական ոտնձգությունները կարող են հանգեցնել այն բանին, որ ձեր խնամքի մատակարարը հրաժարվի այլևս ձեզ հետ աշխատելուց:
- Ձեր՝ որպես գործատուի, մեկ այլ անձի կամ խմբի կողմից շարունակական ոտնձգությունները կարող են հանգեցնել այն բանի, որ միջամտեն Անաչառ զբաղվածության և բնակարանային ապահովման վարչությունը (DFEH) կամ տեղական օրինապահ մարմինները, եթե խնամքի մատակարարը մտածի, որ իրեն կարող են վնասել կամ ինքը կարող է վտանգի տակ գտնվել:
- Սեռական ոտնձգությունների կանխման վերաբերյալ ավելի շատ տեղեկատվություն ստանալու նպատակով կարող եք այցելել Անաչառ զբաղվածության և բնակարանային ապահովման վարչության (DFEH) կայքէջը՝ www.dfeh.ca.gov/resources/frequently-asked-questions/employment-faqs/sexual-harassment-faqs/